معاون فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» بخش‌های مختلف عملکرد هفت‌ماهه خود را تشریح کرد

در مسیر تحول فرهنگی با مشارکت دانشجویان

ابوالفضل مطاهری
دبیر گروه دانشگاه

قریب به هشت‌ماه از تکیه فرزاد جهان‌بین بر کرسی معاونت فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی می‌گذرد. اگرچه ارزیابی عملکرد پس از این مدت کمی زود به‌نظر می‌رسد اما در همین مدت کوتاه تغییرات و تحولات متعددی در فضای فرهنگی این دانشگاه به‌وقوع پیوسته که حتی گفت‌وگوی دوساعته «فرهیختگان» با جهان‌بین امکان پوشش همه این تحولات را نداشت و در آخر هم صحبت از فعالیت‌های ورزشی این معاونت که امسال در اکثر رشته‌های فعال نتیجه‌های خوب و درخشانی گرفته به مجال و فرصتی دیگر موکول شد.

در این ماه‌های اخیر، برخی شورای‌های حوزه فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی که چندسالی از تشکیل آخرین جلسه آنها می‌گذشت، دوباره فعال شدند. ۶ رویداد در سطح ملی آغاز و برگزار شد یا مانند رویداد کرسی‌های آزاداندیشی درحال برگزاری است. حتی بی‌جهت نیست اگر بگوییم معاون فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی در ماه‌های اخیر دانشجویان و فعالان فرهنگی دانشگاه را با این معاونت دوباره آشتی داد؛ او در تمام ماه‌های حضور خود به ۲۴ استان سفر کرده و درطول هشت هزار و ۵۰۰ نفر/ساعت با فعالان مختلف حوزه فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی به گفت‌وگو نشسته است. البته مرور کامل‌تر فعالیت‌های اخیر و برنامه‌های پیش‌روی معاونت فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی که رویکرد محوری‌اش را بر نقش‌آفرینی اقطاب اثرگذار حوزه فرهنگی بنا نهاد نیازمند حوصله بیشتر و البته مطالعه مشروح گفت‌وگوی ما با فرزاد جهان‌بین است که در ادامه می‌خوانید.

در اولین گفت‌وگو با شما پس از پذیرش مسئولیت معاونت فرهنگی نظرتان را درمورد فضای فرهنگی دانشگاه آزاد پرسیدیم. اگر زمان شناخت کاملی از دانشگاه آزاد نداشتید، الان پس از حضور هفت‌ماهه در این مسئولیت این فضا را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

آنچه من از فضای فرهنگی دانشگاه متوجه شدم این است که دانشگاه آزاد اسلامی مملو از سرمایه‌های انسانی بسیار ارزشمند است؛ یعنی آن تعابیر روایت نبوی(ره) که فرمودند: «مردم معدن هستند؛ مثل معدن طلا و نقره» را واقعا می‌توان در دانشگاه آزاد دید، هم در دانشجویان و هم در کارمندان و اساتید. اما نکته‌ای که وجود دارد، غلبه نگاه صف در ستاد است؛ اینکه ستاد به جای آنکه ستاد باشد عمدتا به‌مثابه یک صف عمل کرده باعث شده که این ظرفیت‌ها عمدتا نادیده گرفته شوند و به‌اصطلاح این معادن شناسایی نشوند و مورد بهره‌برداری قرار نگیرند. در جریان رویدادهای گذشته که به‌صورت ملی برگزار شده تمهید مقدماتی انجام دادیم تا خود واحدهای دانشگاه‌ها حالخانه نظر بدهند و عمل کنند. انسان به‌وضوح می‌تواند ظرفیت عظیمی را ببیند که امروزه دراختیار ما قرار دارد. من شناخت نزدیک از سرمایه‌های انسانی موجود در دانشگاه نداشتم. البته نگاه من به انسان، نگاه خوشبینانه‌ای است و معتقدم یکی از نقایصی که می‌توان در جمهوری اسلامی مطرح کرد این است که در فشرده‌کردن ساختارها جای نهضت را گرفته است؛ یعنی نهضت لاغرتر شده و ساختارها فربه‌تر، درحالی‌که آنچه تاکید امامین انقلاب و راهبرد اساسی انقلاب بوده این است که مردم نقش‌آفرین و نظام دولت باید کمک کار، نه مهیدگر و سترساز باشند. آنچه من از دانشگاه آزاد اسلامی می‌بینم، سرمایه‌های بسیار ارزشمندی است که باید بیش از پیش به آن توجه کنیم.

مدیریت عوامل موثر بر فرهنگ در کشور مغفول مانده است

برخی معتقدند فرهنگ در دانشگاه آزاد مغفول مانده است. شما این موضوع را قبول دارید؟ اگر بخواهید نقاط قوت و ضعف فضای فرهنگی دانشگاه آزاد را بیان کنید، چگونه ارزیابی می‌کنید؟ تاثیر فضای فرهنگی دانشگاه آزاد بر فرهنگ عمومی جامعه چگونه بوده است؟

دانشگاه آزاد مملو از سرمایه برای انسانی است و انقلاب و برای نظام جمهوری اسلامی است. ما ۶ میلیون فارغ‌التحصیل داریم؛ یعنی ۶میلیون دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری، بخش مهمی از این تحصیلکرده‌ها در جاهای مختلف شاغل هستند و نسبت فارغ‌التحصیلان دانشگاه آزاد اسلامی با شاغلانش نسبت بالایی است و بخش مهمی از فارغ‌التحصیلان دانشگاه آزاد اسلامی شاغل به‌تحصیل شده‌اند. وقتی مقام‌معظم‌رهبری یکی از مدیرانِ مهم جمهوری اسلامی را آنها بالای تفاوت‌هایی تجدید می‌کنیم. ما درکنار اقطاب اثرگذار، واحدهای دانشجویی هم داریم. ۱۲۶ مولفه کلیدی داریم و معتقدیم اگر اینها بالا باشد، اقتضای دیناری و انقلابی‌گری در دانشگاه بالا است و برعکس. کرامت، عقلانیت و اعتمادبه‌نفس ازاین‌اقلیم‌ها است و هرچه اعتمادبه‌نفس بالاتر باشد، جامعه اقتضای انقلابی‌تر شدن را دارد.

من کتابی تحت‌عنوان «باغبانی فرهنگ» براساس تحلیل مبانی امام و رهبر معظم انقلاب از انسان‌شناسی، هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی و جامعه‌شناسی و هم براساس تحلیل گفتمانی از بیانات ایشان نوشتم. این مولفه‌ها براساس همین تحلیل گفتمانی برداشت شده است. مثلا امام می‌فرمایند بعد از انکای به خداوند اعتمادبه‌نفس منشأ تمام خیرات است؛ اینجا اعتمادبه‌نفس جامعه می‌تواند شکوفا شود یا متأخیرات باشد. یا مثلا کرامت، اگر کسی در خود احساس حقارت کند، نمی‌تواند از شر او ایمن بود و اگر کسی در خود احساس کرامت داشته باشد، خود را آلوده نمی‌کند. اینها همه پشتیبانی عقلی و دینی دارد. ما می‌خواهیم برای سالهای متداولی که در سیمای زندگی مطرح می‌شود این ۱۲ مولفه را با مسئله‌هایی که تعریف می‌کنیم بیاوریم و ارزیابی واقعی از فضای دانشگاه داشته باشیم.

رفع موانع نقش‌آفرینی اقطاب اثرگذار، ماموریت ویژه معاونت فرهنگی

آیا این دیدگاه درحال پیاده‌سازی در دانشگاه است؟

در سه سال گذشته برای مدیریت فعالیت‌های فرهنگی در دانشگاه آزاد اسلامی کارهای زیاد انجام شده و برای آن گزارشی با چند جلد کتاب ارائه‌شده است. ما برای اینکه بدانیم کدام عوامل بیشترین تاثیر را بر فرهنگ دارد، تعبیری از مقام‌معظم‌رهبری به‌نام اقطاب اثرگذار داریم که پنج مورد است؛ نخست سلوک مدیران، یعنی نشست و برخاست مدیران، سکوت و حرف‌زدن مدیران به‌علاوه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها. اگر ما آیین‌نامه‌ای در حوزه ارتقا یا درمورد بحث‌های آموزشی بنویسیم، دارای اثر فرهنگی است؛ پس سلوک مدیران خود به دوبخش تقسیم می‌شود؛ بحث اساتید که بعد از سلوک مدیران بیشترین تاثیر را در فرهنگ مدیران دارد و بحث خانواده است، کارکنان و دانشجویان. وقتی مجازی و واقعی، فرهنگی تشکل‌ها بسیج دانشجویی دانشگاه‌ها و غیره. عقل به ماحکم می‌کند که منابع محدود را صرف امروزی کنیم که بیشترین تاثیر را در فرهنگ دارند، حالا درمقیاس وسیع، تولید فضیلت باعث فضیلت. اگر عدم‌فضیلت است، خنثی‌سازی و اگر فضیلت تولید می‌کند باید تقویت شود. ما تمام تمرکزمان را در این هفت‌ماه روی اقطاب اثرگذار گذاشتیم و با همه مجموعه در این مورد به‌طور مستمر صحبت کردیم که برای مثال چگونه استاد بیشتر نقش‌آفرینی را در داخل کلاس نه به‌بروز از کلاس داشته باشند؛ مثلا استاد حقوق بین‌الملل، ایام شهادت حاج‌قاسم بحثی را به نوروز ایشان از نظر حقوق بین‌الملل اختصاص دهد؛ یعنی استاد در متن کلاس که همه باشند تاثیرگذار باشد. ما با تأمل ویژه به موانعی که مانع نقش‌آفرینی‌ها می‌شود فکر کردیم. برخی از این موانع که در حوزه اختیارات ما بود رافع کردیم و بقیه که مربوط به سایر معاونت‌ها است سعی کردیم نسبت‌به آنها نقش فعال داشته باشیم. همچنین اقتضائاتی وجود داشته که بعضی از آنها در اختیارات ما بوده که آنها را فراهم کردیم و بقیه آن را پیگیری کردیم؛ البته مانلان کردیم در همه معاونان نقش فعال و مؤثری ایفا کنیم.

> مصمم هستیم دانشجو در تصمیم‌سازی مشارکت داشته باشد. اگرچه شورای صنفی در فضای دانشگاه وجود دارد اما آن را تاکنون به‌درستی به‌کار نگرفته‌ایم. ما همین امکان را به دانشجویان می‌دهیم تا در جلسات حضوری حرف‌های یکدیگر را می‌شنویم و علاوه‌بر آنکه دل‌ها به هم نزدیک می‌شود، ذهن‌ها هم به نزدیک می‌شود و سد بین روابط می‌شکند و آب جاری می‌شود.

شما رتباط چهره‌به‌چهره خوبی را با استان‌ها و تشکل‌ها و افراد محوری برقرار کردید که موجب شناخت هم خواهد شد. آیا با اگرسازی خاص‌تری حاکی مانند آنچه در معاونت فرهنگی وزارت علوم تحت‌عنوان سیمای زندگی انجام می‌شود برای دانشگاه آزاد اجرا می‌شود؟

سال ۹۵ این افکارسنجی صورت گرفته است. متاسفانه این افکارسنجی در دانشگاه خاک می‌خورد. ما برش استانی انجام دادیم و نتایج آن را برای هر استان جداگانه فرستادیم؛ نه‌تنها استان بلکه مرکز جذب، معاونت علوم‌انسانی، معاونت آموزشی و... و پیشنهادهایی هم دادیم، اما امسال آن را با نقاط‌هایی تجدید می‌کنیم. ما درکنار اقطاب اثرگذار، واحدهای دانشجویی هم داریم. ۱۲۶ مولفه کلیدی داریم و معتقدیم اگر اینها بالا باشد، اقتضای دیناری و انقلابی‌گری در دانشگاه بالا است و برعکس. کرامت، عقلانیت و اعتمادبه‌نفس ازاین‌اقلیم‌ها است و هرچه اعتمادبه‌نفس بالاتر باشد، جامعه اقتضای انقلابی‌تر شدن را دارد.

اگر بخواهیم یک جشم‌انداز کلی براساس افکارسنجی سال ۹۵ داشته باشیم به چه موضوعاتی می‌توان اشاره کرد؟

این افکارسنجی نشان می‌دهد فضای دانشگاه عمدتا فضای متدینی است یعنی اعتمادبه‌نفس، روزه و حجاب وجود دارد. به‌عنوان مثال درنظرسنجی و در بحث میل به جنس مخالف، اضافه کردیم روابط دوست دارد کردند که نشان‌دهنده فضای سالم دانشگاه است، اما نکته اینجاست که اگر اهتمام نکنیم و نیازهای طبیعی دانشجویان را پاسخ ندهیم و موجبات رشد پیش از پیش را فراهم نکنیم، دچار افول می‌شویم. در بعضی موارد نقاط ضعفی وجود دارد که البته من این نقاط ضعف را بیشتر از دانشجو متوجه مسئولان می‌دانم؛ یعنی رفع نقاط ضعف بستگی به عملکرد ما مسئولان دارد.

آیا تاکنون این جلسات به یک تغییر رویه یا اصلاح خاص ختم شده است؟

بله، برای نمونه آیین‌نامه کرسی رویداد ملی رقابت‌های دانشجویی را سه‌بار براساس نظرات مطرح‌شده در این جلسات تغییر دادیم. توجه داشته باشید به جز این سفرها و جلسات هر دو هفته یک‌بار به‌صورت مجازی با معاونان فرهنگی مرکز استان‌ها جلسه می‌گذاریم و دوبار هم با همه معاونان استان‌ها به‌صورت حضوری جلسه داشتیم. تلاش داریم همه موارد و نکات را اعمال کنیم. البته گاهی اوقات به آیین‌نامه‌ها عمل نمی‌شده و ما آن را پیگیری کرده یا بعضی افراد را تغییر دادیم، یعنی در برخی از این سفرها حتی تغییراتی در سطح اول واحدها داشتیم.

معیوبات جلسات استان‌ها را به‌صورت مکتوب ثبت و پیگیری می‌کنیم

در این جلسات شما بیشتر صحبت کردید یا دانشجویان؟

در شنیدن حرف‌های دانشجویان به حالت وجود دارد، اگر شنیدن باشد یا تنها شنیدن را فراهم نکنیم، دچار می‌کنیم و آن که نشدنی است می‌گوییم نمی‌شود. جلسات ما با دانشجویان جلسات صریح و صمیمی و زنده است. معیوبات جلسات استان‌ها را هم به‌صورت مکتوب ثبت و پیگیری می‌کنیم.

مشارکت، لازمه تحقق دانشگاه طراز تمدن نوین اسلامی

تغییرات اعمال شده در آیین‌نامه‌ها، صرف به روزآوری مسائل بوده یا با نگاه و رویکرد جدیدی ویرایش شده است؟ کدام آیین‌نامه یا دستورالعمل ها تحول پیدا کرده است؟

ببینید ما دنبال آن هستیم که دانشگاهی در طراز تمدن نوین اسلامی داشته باشیم و معتقدیم که جز از طریق تنقین‌آفرینی اقطاب اثرگذار این امر محقق نمی‌شود. یکی از مواردی که برای نقش‌آفرینی لازم است، آیین‌نامه‌هاست. مثلا آیین‌نامه تشکل از قدیم وجود داشته اما معاون فرهنگی بر آن هیچ ورودی نداشته است. ما معاون فرهنگی را به‌عنوان دبیر هیات‌نظارت وارد تشکل کردیم. باید از طریق فعالیت‌های سیاسی و نشریات که با وجود کرونا امکان حضور فیزیکی خواسته شد، در حوزه تشکل‌ها و بسیج دانشجویی هم‌زمان با وجود ارشان، دهیم. این جلسه‌ها باعث می‌شود ما استعدادهای موجود ارشان دهیم، این مدل بسیجی‌زی به برنامه‌های عمومی ندارد. برنامه‌های آموزشی را باید اتحادیه‌ها و یا تشکل‌ها برگزار کنند.

یک درصد بودجه هر واحد باید برای مسائل فرهنگی هزینه شود

یکی از گلایه‌های همیشگی فعالان فرهنگی مسائل مالی است. در این خصوص آیا تدبیر جدیدی اندیشیده شده است؟

یکی از گلایه‌هایی که اساسا انجام شد تغییر سرفصل‌های برنامه‌بودجه‌بود که آن را دوباره کدنویسی کردیم. مثلا اقطاب اثرگذار و تشکل‌ها آمدند. یکی از مواردی که به‌بودجه اضافه شد، فضا فرهنگی شهر است. یعنی برنامه‌هایی که شهرداری‌ها می‌تواند برای ارتقای فرهنگی شهر انجام دهد. یکی دیگر از سرفصل‌ها حل مسائل زیست منطقه‌ای است. دیدگاه کلی ما این است که همه فعالیت‌های فرهنگی نیازبه صرف‌پول ندارد و موثرترین فعالیت‌ها گاه هزینه‌ترین آنهاست. نمونه آن در آیین‌نامه کرسی‌هاست که حدود ۱۳۰۰ تیم در رویداد ملی که درحال فعالیت هستند چقدر هزینه شده است؟ کل جوایز آن ۳۰۰ میلیون تومان نمی‌شود اما نشاطی که بین دانشجویان ایجاد کرده، بسیار ارزشمند است. البته درخصوص مباحث مالی هم تغییراتی را مدنظر داشتیم. تاکید کردیم که باید واحدها وفاقنامه‌ای که با ستاد سازمانی انجام شده است را اجرا دهند. یعنی یک درصد بودجه هر واحد باید برای مسائل فرهنگی هزینه شود. ۷۵ درصد بودجه یک واحد در خود واحد می‌ماند و ۱۳ درصد صرف استان می‌شد و ۱۲ درصد آن به سازمان می‌آید. از ۱۲ درصد، ۵ درصد هزینه‌های ملی است و ۵ درصد مربوط به تأسیس است. اگر واحدی زیان دهد از محل ۱۳ درصد استان پرداخت می‌شود و اگر استان به‌طور کلی زیان‌ده باشد خود ما سطح بهره‌مجموع کشوری که قبل از زمن ۲۳ درصد بود و ما آن را با هدف حمایت از صرف به ۳۰ درصد تقلیل دادیم تا آن را در ردیف برنامه حمایتی برای استان‌ها و واحدهای زیان‌ده قرار دهیم. ما پول به حساب آنها واریز می‌کنیم تا هزینه کنند.

کارنامه فرهنگی اساس حمایت‌های مالی در حوزه فرهنگی

اگر واحدهای مختلف درخواست داشته باشند شما براساس چه مبنایی آن را اختصاص می‌دهید؟

ما فعلا این موضوع را براساس تعداد تشکل‌ها و کانون‌ها برآورد می‌کنیم اما وقتی کارنامه فرهنگی‌مان را ۱۴۰۰ صادر شود اصل آن است که خود واحدها براساس موافقتنامه‌ای که با سازمان‌ها بستند یک درصد را محقق کنند، اگر نتوانستند ما کمک می‌کنیم.

بودجه فرهنگی هم با توجه به رویکرد جدید معاونت اصلاح شده است؟

بله. قبلا عنوانی به اسم تدین بود ما اینها را براساس نگاه خودمان مثل اقطاب اثرگذار، تشکل و... را مدنظر قرار دادیم و تشکل از سرفصل تشکل بودجه‌برداری می‌کند. این مشأ و بسته به برنامه‌های آینده دارد. ما فعلا با دیدگاه کار ستادی درحال راه‌سازی هستیم و بودجه براساس نیازمندی‌های محلی، قطب فرهنگی شدن شهر و... بودجه‌بریزی می‌شود. میزان حمایت برنامه‌ای ما که در ردیف اختیارات معاون است براساس کارنامه فرهنگی تنظیم خواهد شد.

اعضای دانشجویی شورای تعامل وظیفه یا قدرت خاصی دارند؟ آیا برنامه‌ای برای تشکیل این شورا در سطح سازمان مرکزی هم دارید؟

خیر، در جلسه بعدی پیشنهاد کردید می‌کنیم اما شکل سیستماتیکی را ایجاد کردیم که مسئولان دانشگاه بیشتر در جریان امور قرار بگیرند. حضور منتخبان در سطح سازمان اینده قابل‌تأملی است که می‌توان روی آن فکر کرد. یکی از دغدغه‌های من بحث وقف و سلف است که باید برای آن اصلاحاتی به نفع دانشجو انجام شود و باید از طریق منتخبان دانشجویی نظارت خود را بر وقف، سلف و خوابگاه را تقویت کنیم.

یک درصد بودجه هر واحد باید برای مسائل فرهنگی هزینه شود

یکی از گلایه‌های همیشگی فعالان فرهنگی مسائل مالی است. در این خصوص آیا تدبیر جدیدی اندیشیده شده است؟

یکی از گلایه‌هایی که اساسا انجام شد تغییر سرفصل‌های برنامه‌بودجه‌بود که آن را دوباره کدنویسی کردیم. مثلا اقطاب اثرگذار و تشکل‌ها آمدند. یکی از مواردی که به‌بودجه اضافه شد، فضا فرهنگی شهر است. یعنی برنامه‌هایی که شهرداری‌ها می‌تواند برای ارتقای فرهنگی شهر انجام دهد. یکی دیگر از سرفصل‌ها حل مسائل زیست منطقه‌ای است. دیدگاه کلی ما این است که همه فعالیت‌های فرهنگی نیازبه صرف‌پول ندارد و موثرترین فعالیت‌ها گاه هزینه‌ترین آنهاست. نمونه آن در آیین‌نامه کرسی‌هاست که حدود ۱۳۰۰ تیم در رویداد ملی که درحال فعالیت هستند چقدر هزینه شده است؟ کل جوایز آن ۳۰۰ میلیون تومان نمی‌شود اما نشاطی که بین دانشجویان ایجاد کرده، بسیار ارزشمند است. البته درخصوص مباحث مالی هم تغییراتی را مدنظر داشتیم. تاکید کردیم که باید واحدها وفاقنامه‌ای که با ستاد سازمانی انجام شده است را اجرا دهند. یعنی یک درصد بودجه هر واحد باید برای مسائل فرهنگی هزینه شود. ۷۵ درصد بودجه یک واحد در خود واحد می‌ماند و ۱۳ درصد صرف استان می‌شد و ۱۲ درصد آن به سازمان می‌آید. از ۱۲ درصد، ۵ درصد هزینه‌های ملی است و ۵ درصد مربوط به تأسیس است. اگر واحدی زیان‌ده دهد از محل ۱۳ درصد استان پرداخت می‌شود و اگر استان به‌طور کلی زیان‌ده باشد خود ما سطح بهره‌مجموع کشوری که قبل از زمن ۲۳ درصد بود و ما آن را با هدف حمایت از صرف به ۳۰ درصد تقلیل دادیم تا آن را در ردیف برنامه حمایتی برای استان‌ها و واحدهای زیان‌ده قرار دهیم. ما پول به حساب آنها واریز می‌کنیم تا هزینه کنند.

۸ هزار و ۵۰۰ نفر ساعت حاصل سفر به ۲۴ استان کشور صحبت از ارتباط شما با دانشجویان شد. شما سفرهای پرتعدادی به استان‌ها داشتید.

درطول هفت‌ماه اخیر ۸ هزار و پانصد ساعت/نفر در سفر به ۲۴ استان نشست و گفت‌وگو داشتم. برخی استان‌ها را هم دوبار سر زدم که تا پیش از این چنین‌چیزی وجود نداشت. من با ۱۰۱ گروه از تشکل‌ها، کانون‌ها، بسیج دانشجویی و اساتید، معاونان فرهنگی و دانشجویی، شورای فرهنگی، ائمه جمعه، نشریات، گروه معارف و... طرح بحث انجام دادم. در این جلسات بیش از اینکه من آورده‌ای برای آنها داشته باشم، استفاده کردم. اما نکته اینجاست که تا اراده و هدف آجرا یا اراده و هدف گل همسو نباشد، کار پیش نمی‌رود. این گفت‌وگوهای حضوری اولا روابط صمیمی ایجاد می‌کند، زیرا در فضای مجازی عواطف منتقل نمی‌شود، تمرکز نیست و واکنش‌ها هم واقعی نیست، اما در جلسات حضوری حرف‌های یکدیگر را می‌شنویم و علاوه‌بر آنکه دل‌ها به هم نزدیک می‌شود، ذهن‌ها هم به نزدیک می‌شود و سد بین روابط می‌شکند و آب جاری می‌شود.

ادامه در صفحه ۵

ادامه از صفحه ۴

عکاس: مکنیو دخیلی | فرهیختگان

شد، اما هنوز به دست بچه‌ها نرسیده است؛ چرا؟

حدود ۳۰ هزار نفر در دانشجویار عضو شدند، منتها مشکلاتی در سیستم سامانه و در بحث قرارداد وجود دارد که باید حل شود. اگر این موضوع اتفاق بیفتد، تاثیرات خوبی دارد. با آقای بطحایی تفاهم‌نامه‌ای را امضا کردیم تا هر دانشجویی مهارت ۳۰ دوره را فرابگیرد. برای تولید نیازبه بازار داریم. لایه سوم دانشجویان ایجاد بازار بود که بستر این موضوع در سامانه برنامه‌ریزی شده است.

آموزشیار قرار بود کار دانشجویان را آسان کند، اما هنوز این مهم اتفاق نیفتاده است. شرایط دانشجویار هم شبیه به آموزشیار خواهد شد؟

اساسا جایگزینی سیستم آموزشیار به‌دلیل مسائل امنیتی بکاره بود، اما در دانشجویار محدودیت‌های آموزشیار وجود ندارد، به همین دلیل درحال پیشرفت پلکانی هستیم؛ یعنی پوشش آن به یکباره کشوری نمی‌شود.

سراهای دانشگاه آزاد در بخش‌های علوم‌پزشکی فعالند در حوزه مسائل دانشجویی مشکلات کم نیست؛ مثل بخش سراها که البته الان فعال نیستند. برای مشکلات حوزه صنفی به‌ویژه درخصوص سراها چه مواردی را دنبال کردید؟

الان در رشته‌های علوم‌پزشکی سراها فعال هستند. حتی ما بخشنامه زده‌ایم که یک وعده غذای گرم هم به آنها داده شود و در اتاق‌ها هم پروتکل‌های بهداشتی کاملا رعایت شود. جمله دانشجویان ما بومی هستند. خوابگاه‌های ما سه دسته‌اند؛ استیجاری، خودگردان یا ملکی. لیست خوابگاه‌های خودگردان دراختیار وزارت علوم است و درحال رایزنی‌هایی هستیم تا دانشجویان بتوانند از آنجا استفاده کنند. مضافا اینکه درحال انجام اقداماتی هستند که بعضی از اماکن به خوابگاه تبدیل شوند. یکی از سیاست‌های ما این است که دانشجویان غیربومی به‌جای محل‌های غیردانشجویی از خوابگاه‌ها استفاده کنند. به همین دلیل در قیمت‌گذاری، قیمت تمام‌شده پایین‌تر از خوابگاه سطح شهر باشد تا دانشجویان به استفاده از خوابگاه‌های دانشگاه ترغیب شوند. ما خوابگاه‌ها را تبدیل کردیم و الان در مرحله راستی‌آزمایی است و این دو اثر دارد؛ یکی اینکه دریافت شهریه براساس رتبه خوابگاه خواهد بود و دوم اینکه درحال پیگیری هستیم تا بتوانیم تسهیلاتی هم به دانشجو بدهیم. امیدواریم این دو حرکت زمینه ارتقای خوابگاه‌ها را فراهم کند.

یکی از معضلات دانشجویان دانشگاه آزاد به‌ویژه اگر درگیر اشتغال و ازدواج هم باشند خوابگاه‌های متاهلی است. در این حوزه هم تاملی داشته‌اید؟

ما در این مورد دغدغه داشته‌ و داریم، اما سروسامان دادن به وضعیت موجود زمان بر است و جزء اولویت‌های اول نبوده، اما نکته مهمی است که باید به آن پرداخته شود.

درصورت بازگشایی دانشگاه‌ها، برای تامین خوابگاه و سلف و خدمات دانشجویی آمادگی دارید؟

اگر از مهره‌ساز مجلس رویکرد دانشگاه‌ها تبدیل می‌کنیم. البته‌ما کردیم که امیدوارم فرصت آن را پیش از بازگشایی دانشگاه‌ها پیدا کنیم. به‌عنوان مثال درمورد مناقصه و مزایده بوده باید قیمت‌های واقعی وجود داشته باشد و حق دانشجو پایمال نشود و غذاها با کیفیت و قیمت مناسب باشد. نظارت بر آنها مهم است اما مشکلات فنی دارد که ما باید آن را اصلاح کنیم.

> دانشگاه آزاد اسلامی از جهت فرهنگی باید یک تشکیلاتی پیشرو و با الهام‌بخش باشد و سعی می‌کنیم آن را انجام دهیم؛ مثلا اخیرا که کمیته اخلاقی-فرهنگی-تربیتی بود، ما بحث شاخص‌ها و ارزیابی کارنامه فرهنگی را مطرح کردیم و ایده باغبانی فرهنگی را دادیم. مدیریت فرهنگ‌با تحقق تثبیت‌وارتقای مولفه‌های کلیدی ازطریق اقطاب اثرگذار و برنامه‌ریزی یکپارچه توزیع شده است

۳۱۸ نشریه دانشجویی در دانشگاه آزاد منتشر می‌شوند

در حوزه نشریات به دو مورد اشاره کردید؛ اصلاح و تشکیل شورای نظارت. چه کارهای دیگری درخصوص نشریات انجام شده است؟

کارمهم ما در بحث نشریات ایجاد زیرساخت الکترونیکی است. ۱۰۸ مدیرمسئول ثبت‌نام کردند، حدود ۳۰ مدیرمسئول تاکنون تأیید شده‌اند و دفتر، یکی اصلی و دو دفتر علمی البدل انتخاب شدند. در جشنواره نشریات ۱۰۰ اثر شرکت کردند. البته در بهترین حالت دانشگاه آزاد اسلامی ۴۰۰ نشریه دارد. جشنواره چهارم دانشگاه هم ۲۰۰ نشریه بوده، این در شأن دانشگاه نیست. آن را ملغی کردیم و جشنواره چهارم ویژه‌نیم‌بهار را مدیرانی ارومیه در اردیبهشت برگزار خواهد شد. درحال حاضر ۳۱۸ نشریه فعال و حدود ۵۰۰ مجوز هم صادر شده است. زمان بندی داوری جشنواره ابلاغ شده تا دیماه بهمت نتایج اعلام شود. جلوز خوبی هم انجام گرفته، البته غیر از صحبتی که با روزنامه «فرهیختگان» انجام دادیم، قرار شد هفته‌ای یک صفحه از روزنامه را نشریه نشریات اختصاص دهیم. قبلا امکان دیدن کل صفحات نشریه نبود، الان از مدیرمسئول اجازه گرفته می‌شود دانشجویان می‌توانند کل نشریه را ببینند و صفحه‌ای هم در اینستاگرام ایجاد کردیم که هر نشریه‌ای چاپ می‌شود، بلافاصله در آنجا بارگذاری می‌شود.

شما بچه‌ها را جیار به استفاده از نشریات الکترونیکی کردایید. این موضوع ازنظر قوانین منعی ندارد؟ آیا درخصوص کانال‌ها و شبکه‌های مجازی دانشجویان تصمیمات خاصی گرفتید؟

این موضوع در شورای ناظر بر نشریات بحث و تایید شد. ما ممیزی قبل از انتشار نداریم. اگر بعد از انتشار خلافی در فضای مجازی مشخص شد، طبیعتا کمیته ناظر بر نشریات آن را بررسی و حکم صادر می‌کند.

عضویت ۳۰ هزار نفر از دانشجویان در دانشجویار پیگیری کردید. دانشجویار قرار بود ۱۶ آذر رونمایی شود که برای یک‌سری از واحدها سهمیه تعیین کردیم. در بحث انتقال حساسیت خود را بیشتر کرده‌ایم تا ترکیب آموزشی به‌هم نریزد. ما سعی کردیم انتقال را ضابطه‌مند و با طرح در کمیسیون انجام دهیم.

مناسبات خدمات دانشجویی باید به نفع دانشجو اصلاح شود

در خدمات دانشجویی رویکرد خاصی را دنبال می‌کنید؟

ما معتقدیم مناسبات در خدمات دانشجویی و قوانین باید به نفع دانشجو اصلاح شود.

کانون‌های فرهنگی یکی از عرصه‌های حضور دانشجویان فعال است که به آن نپرداخته‌ایم.

کانون‌ها، پیشخوان مهمی هستند. ما معتقدیم تشکل‌ها هم همین هستند و همه علایق و سلایق باید بتوانند محملی برای کار در دانشگاه پیدا کنند، زیرا فرد در دانشگاه رشد پیدا می‌کند و برای آینده آماده می‌شود. کمیت و تنوع کانون‌ها برای ما مهم است. ما برای کانون‌ها محدودیتی نداریم و آنها را تشویق هم می‌کنیم. ما در شاخص‌های ۲۵ گانه خود به تنوع کانون‌ها پرداخته‌ایم. جشنواره رشد یکی از مباحث مهم کانون‌ها است که برای اولین‌بار درحال انجام است، فراخوان انجام شده و استان‌ها جمع‌آوری کردند و در مرحله داوری کشوری است و در اردیبهشت افتتاح می‌شود.

معاون سابق فرهنگی دانشگاه آزاد دو مساله را عنوان کردند که البته محقق نشد. بخشی از آن درخصوص بعضی از اماکن و ساختمان و بخش‌های دانشگاه بود که از کار افتاده بود و تصمیم‌داشتند آن را به مکان فرهنگی مثل آرام‌گاه تبدیل کنند و در اختیار دانشجویان قرار دهند. آیا شما این نگاه را دارید؟

وقتی از قطب فرهنگی شهر حرف می‌زنیم، بخشی از سوال شما را پاسخ دادیم. مثلا ما درحال اجرای تفاهم‌نامه‌ای با «اوج» هستیم که برای پخش فیلم‌هایشان از سالن‌های ما استفاده کنند. واحدهای استانی می‌توانند خودشان این کار را انجام دهند. در تحقق شعار قطب فرهنگی شهر یکی از مسائل استفاده از ظرفیت‌های موجود است. ممکن است عملکرد برخی از معاونان همسو نباشد، اما کم‌کم این مسائل حل می‌شود و ما در انتصاب معاونان بدواورد پیدا نمی‌کنیم. ما کمیته انتصابات خود را ترمیم کردیم که شامل خودم به‌عنوان رئیس کمیته، همه مدیران کل و چند نفر از اشخاص حقیقی است.

برای تقویت معاونان غیر از جلسات ماهیانه برنامه دیگری هم دارید؟

برای ارتقای این سطح گفت‌وگو و دوره‌های آموزشی خاصی را تعریف کردیم که اولین آن با دکتر بنیانیان، دوروزه و به‌صورت مجازی است. و هر دوماه یک‌بار معاونان به‌صورت حضوری به تهران می‌آیند. ما در این هفت ماه دو جلسه با معاونان داشتیم.

اجازه استفاده از دانشگاه‌ها برای اهداف سیاسی را نمی‌دهیم در انتخابات مجلس رویکرد دانشگاه‌ها آزاد صریحا سرنرسیم دانشگاه مشخص و اعلام شد. دانشگاه آزاد در انتخابات چه رویکردی را پیش می‌گیرد؟

ما مطلقا اجازه نمی‌دهیم از امکانات دانشگاه برای اهداف سیاسی استفاده شود و این موضوع را همین هفته رسما اعلام خواهیم کرد. اگر معاونان فرهنگی قرار است در سناد فردی فعالیت کنند، باید استعفا دهند. هر چیزی که شائبه ایجاد کند باید حذف شود و دانشگاه در انتخابات پیش‌رو بی‌طرف است، اما دو امر وجود دارد: مشارکت حداکثری و کمک به انتخاب اصلح.

شما تاکید زیادی بر نقش‌آفرینی صف داشتید. نگاه شما به صف چه مدلی است و آیا واحدها از رویکرد شما در این مورد استقبال کرده‌اند؟

هر کاری که ما انجام می‌دهیم کمک به صف است. قبلا ۱۴۰ برنامه می‌دادند و می‌گفتند هرکدام را می‌خواهید اجرا کنید، تیک بزنید. ما اینها را جمع و سیاست‌ها را الان کردیم و ما اجرای هم‌فراهم می‌کنیم و از طرفی با نظارت، کارنامه فرهنگی صادر می‌کنیم. این وسط خلاقیت خود را کنید که انجام می‌شود. من معتقدم فرهنگ با خلاقیت گره خورده است. وقتی به خانواده ۱۰۰ امتیاز می‌دهیم فرد کار برای خانواده را رها نمی‌کند که کار امتیاز پایین‌تر را انتخاب کند. ما با شاخص امتیاز، جهت می‌دهیم و می‌گوییم در چارچوب خانواده خلاقانه بدهید. ما ۲۵۰ امتیاز به سلوک مدیران اختصاص دادیم، با فعالان فرهنگی واحد مصاحبه می‌کنیم و چهره‌به‌چهره ارزشیابی می‌کنیم و چون هر سالانه صف معاونان واحدها باید تمدید شود، برخورد سیستماتیک انجام می‌دهیم. ما مشکلی داریم که با شاخات شخصی درمورد افراد قضاوت می‌کنی